

WZORNIK BOBOWSKIEJ KORONKI KLOCKOWEJ

Bobowska koronka klockowa jest unikatowym przykładem tradycji rękodzielniczych przekazywanych z pokolenia na pokolenie wśród członków bobowskiej społeczności lokalnej. O jej wyjątkowości świadczą także charakterystyczne wzornictwo, stosowane przez kolejne pokolenia koronczarek zajmujących się wyrobem misternych, delikatnych i pełnych fantazji splotów, które wyróżniają się spośród innych koronek klockowych wykonywanych nie tylko w Polsce, ale i w Europie.

Pokoleniowy przekaz tradycji koronczarskich jest nie tylko wyrazem dbałości o niematerialne dziedzictwo kulturowe, ale jest także przejawem dobrze zorganizowanej i funkcjonującej pamięci środowiskowej. Bobowskie koronki wielokrotnie cieszyły się zainteresowaniem naukowców dokumentujących tradycje rękodzielnicze oraz artystów i projektantów, poszukujących w nich inspiracji dla swoich własnych dzieł.

Opracowanie WZORNIKA BOBOWSKIEJ KORONKI KLOCKOWEJ przyczyni się w sposób bezpośredni do upowszechniania tej wymagającej cierpliwości i skupienia pracy rąk, pozwoli także docenić wysiłki koronczarek na rzecz ocalenia od zapomnienia tradycji wyrobu koronek, która w Bobowej wykonywana jest nieprzerwanie od 1899 roku, kiedy to powstała jedna z pierwszych w Polsce Krajowa Szkoła Koronczarska. Od 1949 roku tradycje wytwarzania koronek były podtrzymywane przez zajmującą się ich sprzedażą Spółdzielnię Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Koronka – Bobowa”, dla której w systemie pracy chałupniczej pracowało wiele osób. Przyczyniło się to do wzrostu rozpoznawalności wzornictwa na rynkach krajowych i zagranicznym. Od ponad 20 lat w mieście organizowany jest Międzynarodowy Festiwal Koronki Klockowej, na który przyjeżdżają artystki i artyści rękodzieła z całego świata. Obecnie promocje wyrobów koronczarskich dba Stowarzyszenie Twórczości Regionalnej zrzeszające w swych szeregach najwybitniejsze twórczynie.

Wzornik zawiera 12 elementów tradycyjnych bobowskich wzorów, które do dzisiaj są wykonywane przez koronczarki. Ich zebranie było możliwe dzięki zaangażowaniu wielu twórczyń, które wykonują je w taki sam sposób, w jaki czyniły to ich poprzedniczki.

Najbardziej charakterystycznymi elementami bobowskich koronek klockowych, które są spotykane niemal w każdym z opisywanych wzorów są: płócienko, pikotka (lub warkoczek z pikotką), siekanka, listki oraz girlandka. Wszystkie te elementy są od zawsze stosowane w bobowskich koronkach klockowych i są przykładem niezwykłego oraz oryginalnego wycucia proporcji i estetyki.

LIŚCIE WINOGRONA

Ozdobny wzór winorośli w formie pasowej zbudowany jest z wijących się pasów płócienka. Poszczególne elementy spajają filigranowe warkoczki z pikotkami, które wypełniają też wnętrza liści, układając się w delikatną siateczkę. Od wewnętrznej strony kołnierz zamocowany jest na prostym pasie płócienka.

Winorośl symbolizuje trwanie i niezłomność, wszak roślina rosnąc i poszukując wsparcia dla rosnących i wijących się łodyg jest niezwykle mocna. Winorośl symbolizuje także młodość, vitalność i wolność. Ozdobne liście i wąsy często były wykorzystywane w sztuce tradycyjnej – nie tylko w hafciarstwie i koronczarstwie, ale też w malarstwie i snycerstwie.

Kołnierz składający się z dwóch części może być noszony do eleganckiej bluzki lub sukienki. Można go przyszyć do dekoltu lub można dorobić zapięcie w formie haftki lub guzika (także ozdobnego) zapinanego na pętelkę. Z tyłu kołnierz może być delikatnie zszyty, z przodu można go także spinać ozdobną broszką.

A PATTERN BOOK OF TYPICAL FOR BOBOWA REGION BOBBIN LACES

A typical for Bobowa region bobbin lace is a unique example of handicraft traditions passed from one generation to another within the Bobowa local society. Another fact that proves its uniqueness are very characteristic for this region patterns used by the following generations of lace makers who are able to create those very intricate, delicate and imaginative stitches distinguished among other bobbin laces made not only in Poland but also in Europe.

Passing the lace traditions to the following generations does not only show care for the intangible cultural heritage but it is also manifestation of well-organized and well-functioning people's memory in the local environment. Typical for Bobowa region bobbin laces enjoyed great interest of scientists who documented the handicraft traditions. They were also popular among artists and designers looking for inspiration for their own designs.

Creating the pattern book of typical for Bobowa region bobbin laces will influence directly spreading this handicraft requiring patience and concentration of hand work. It will also cause that the lace makers' efforts to save this tradition from forgetting will be appreciated. Bobbin laces have been made in Bobowa continuously since 1899. This is when one of the first in Poland lace making school was founded in Bobowa. It was the National Bobbin Lace School. Since 1949 the bobbin lace traditions have been cultivated by the Labour and Folk Handicraft Workers' Cooperative "Koronka – Bobowa". It dealt with making and selling bobbin laces. A lot of people worked for the cooperative as homeworkers. As a result the typical for Bobowa lace patterns became more and more recognizable on the domestic and foreign markets. For over 20 years the International Festival of Bobbin Laces has been organised in the town of Bobowa. Handicraft artists from all the world come to this festival. Nowadays the Local Handicraft Association, whose members are the most prominent lace makers, takes care of the product promotion.

The pattern book of typical for Bobowa region bobbin laces includes 12 elements of traditional typical for Bobowa area patterns, which are still used by lace makers. Their collection was possible thanks to the engagement of many lace artists who make laces in the same way as their predecessors used to do it. The most characteristic stitches of typical for Bobowa region bobbin laces which are found in almost every of described patterns are: cloth stitch, picots (or braids with a picot), half stitch, leaves and garland. All the elements have been always used in typical for Bobowa region bobbin laces and are an example of unusual and original sense of proportion and aesthetics.

GRAPE LEAVES

A decorative pattern of grapevine in a strip form is created with winding stripes of cloth stitch. The specific elements bond the dainty braids with picots which also fill the insides of small leaves creating a delicate mesh. From the inside the collar is fixed on a straight cloth stitch strip which combines the whole pattern.

The grapevine symbolizes duration and steadfastness because the plant while growing and looking for support, for its also growing and winding stalks, is extremely strong. Also, the grapevine symbolizes youth, vitality and freedom. The decorative leaves and "moustache" have been often used in traditional folk art – not only in embroidery and lace making but also in painting and woodcarving.

A collar may be worn with an elegant blouse or dress. It can be also attached to a neckline or you can make a clasp in a form of a hook and eye or a button (also a decorative one) on a loop. In front you can fasten a collar with a brooch.

BOBOWSKA KORONKA KLOCKOWA

WZORNIK

LIŚCIE WINOGRONA - GRAPE LEAVES

LIŚCIE WINOGRON

77 x 6 cm

wzór narysowała Ewa Szpila

7 par

Nici Iniane 40x3

